

Why, Why ohh why

Interview met Nikki Hock op 23 november 2017, door Julia Knijn en Marlinda Roosink

De huidige angstcultuur is de inspiratie achter de performance-installatie Why, Why ohh why van Nikki Hock, die op 8 december in Theater Kikker te zien is. In een gesprek met Nikki hebben wij gevraagd naar zijn inspiratiebronnen, werkwijze en onderzoek die dit project vorm hebben gegeven. Dit interview hebben we als onderdeel van de stage bij Theater Kikker, onder de noemer 'Kikker Kijkers' uitgevoerd. De Kikker Kijkers zijn een soort studentenredactie die een jaar lang meelopen en regelmatig korte stukjes over voorstellingen schrijven. Zo hebben we voor de Wintercollectie een aantal makers geïnterviewd, waaronder Nikki Hock.

Nikki is een multidisciplinair kunstenaar en heeft de laatste tijd veel installaties gebouwd. Wat hij hier als maker spannend aan vindt, is met technologie totale ruimtes creëren waar je als bezoeker onderdeel van bent. Met dit soort ruimtes wil hij de zintuiglijke ervaring en ruimtelijke perceptie van zijn bezoekers stimuleren. Een actieve houding van het publiek opzoeken is een grote inspiratie voor zijn werk: 'Waar ik altijd weer naar teruggrijp is een volledige onderdompeling van zowel performer als publiek. Dat je iets volledig ervaart en eraan overgeeft of dat nu een bewegingskwaliteit of een installatie is.' Het belangrijkste onderdeel van theater is voor Nikki dat het een live medium is, waardoor het als maker belangrijk is om te kijken naar wat er ontstaat.

"Je kan theater sturen, maar je moet er vooral naar luisteren," stelt hij.

Zijn werk krijgt dan ook vorm in een dialoog tussen publiek en maker, ook al is er geen hoorbaar gesprek gaande. Nikki vertelt ons dat hij onder andere licht een mooi communicatiemiddel hiervoor vindt. Hij probeert het licht tussen de lamp en de huid te materialiseren door middel van rookmachines en zo het publiek als het ware in lucht te sluiten. Een directe manier van communiceren door met prikkels in te spelen op de zintuigen en de zintuiglijke ervaring.

Deze inspiratiebronnen komen samen in Why, Why ohh why (afgekort YYOY). "Dit is mijn eerste grote stuk waar ik met een serieus thema werk," vertelt Nikki. Direct na zijn afstuderen aan de Mime opleiding in Amsterdam kreeg hij de mogelijkheid om een grote productie te realiseren. Dit is de performance-trilogie geworden, waar YYOY het eerste deel van is.

Deze trilogie wordt een reflectie op de pijlers van modern burgerschap en wat het voor ons betekent om in de huidige maatschappij mens te zijn.

Nikki is voor deze performance-installatie gefascineerd geraakt door wat hij de 'hedendaagse angstcultuur' noemt. Een term waar vooral na 9/11 veel onderzoek naar is gedaan. Angst kan je onderverdelen in allemaal categorieën. Zo heb je de fysieke en biologische angst. Dit is een elementaire en tegelijkertijd ook een van de krachtigste emoties die de mens kan voelen. Het is een

functie waardoor je zo snel en zo goed mogelijk een beslissing kan maken om jezelf uit een dreigende situatie te halen. Je hart gaat sneller kloppen en je krijgt een stoot adrenaline. Dit is een reële angst, het is tastbaar, deze begrijp je.

De hedendaagse angst heeft hier mee te maken, maar deze is echter veel theoretischer volgens Nikki. Het is een angst die zich in je hoofd afspeelt en langzaam onder je huid kruipt. “Er is iets, bijvoorbeeld het opdoemen van een terroristische dreiging, waar je bang voor bent, maar je kan het niet helemaal plaatsen, het krijgt geen vorm, je weet niet wanneer het gaat gebeuren. Er is iets dat constant om je heen hangt.” Dit is een hele diepe angst dat ons iets ongrijpbaars te wachten staat. Deze angst wordt onder andere in stand gehouden door media en de mate waarin we overspoeld worden met dreigingen die zich door social media nu snel kunnen verspreiden. De vraag die Nikki zich dan ook stelt is:

“Is deze angst waar? Of is het een product, een construct?”

Een grote inspiratie voor Nikki om deze vraag en theorie over angst te vertalen naar een voorstelling was het werk van socioloog Sigmund Freud. Voor Nikki sprongen de termen ‘hazy’, ‘misty’ en ‘liquid fear’ uit Freud's onderzoek om de angst te beschrijven, waarvan je niet weet waar het vandaan komt of wanneer het toeslaat. Een ongrijpbare vloeistof die om je heen hangt. YYOY is dan ook puur zintuiglijk, een voorstelling waar Nikki qua techniek met kleur, geur, temperatuur, ruimtelijk geluid en licht werkt om angst op een hele andere manier voelbaar te maken. Hij vertelt ons dat het hierdoor een hele moeilijke performance is, omdat het ook om timing gaat.

“Het is zoeken naar de juiste prikkel en niet iedereen reageert hetzelfde.”

In deze voorstelling bestaat de angst dus niet echt, maar hangt het in de lucht, het wil gedachtes en herinneringen activeren, waardoor je het zelf invult.

“Je weet niet waar het vandaan komt, je hebt geen houvast en als je die wel hebt dan neem ik die je ook gelijk weer af. We laten je helemaal los in de ruimte. En dat is vervelend.”

Meer zegt Nikki er niet over, want het hele concept van de voorstelling is gebaseerd op het feit dat je het niet weet. Hij vraagt je de ruimte in te gaan en je er gewoon aan over te geven.

[Why, Why ohh why is 8 december 2017 in de grote zaal in Theater Kikker te ervaren!](#)